

INFORMACIJE O VIZUELNIM UMETNOSTIMA

u redakciji bogdanke poznanović

DELO — IDEJA — PROCES — DOGA-
DJAJ — AKCIJA

Tokom 1969. godine održane su dve velike izložbe u poznatim evropskim institucijama: u amsterdamskom *Stedelijk Museum* izložba s idiomatskim nazivom „Op Losse Schroeven” i podnaslovom „situacije i kriptostrukture”, a u bernskoj *Kunsthalle* izložba „Kad stavovi postanu forma” i podnaslovom „dela — pojmovi — procesi — situacije — informacije”.

Osnova prezentovanih pokreta je redukcija umetničkog objekta. Ovi pokreti imaju više naziva: arte povera (siromašna umetnost), antifforma, konceptualna umetnost, land art (umetnost zemlje), street works (dela na ulici), air art (umetnost vazduha), process art, mikroemotivna umetnost.

Neke od glavnih protagonista najnovijih istraživanja u umetnosti: Roberta Morisa, Waltera De Mariju, Henry Flynta, nalazimo u zborniku koji je još 1964. godine izdao u Njujorku pesnik Jackson Mac Low pod naslovom: „Antologija slučajnih operacija, konceptualne umetnosti, anti-umetnosti, neodređenosti, improvizacije, necelishodnog dela, prirodnih katastrofa”.

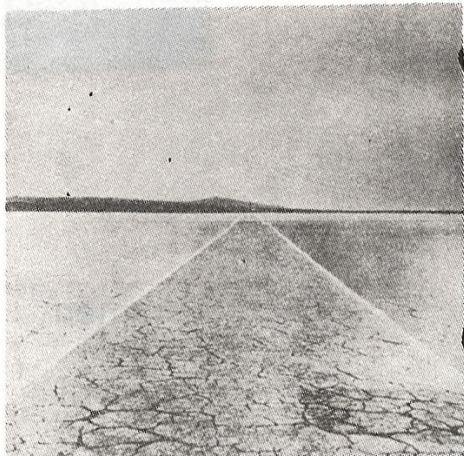
Paralelni eksperimenti tokom poslednjih godina objavili su se na internacionalnoj sceni i uspostavili bezbrojne korespondencije. Ovo sabiranje estetskih iskustava, fundamentalno sličnih, svedoči o posebnoj „estetičkom stanju” u ekspanziji.

Za mnoge od ovih stvaralaca prvi instrument komunikacije je čovek — pokret počinje od subjekta. Oni se ne ograničavaju na stil, jer nemaju problema sa specifičnim jezikom niti sa određenim ambijentom. Svoje projekte i dela izvode ili izlažu u enterijerima (galerijama) i slobodnom prostoru: parkovima, pustinjama, šumama, planinama, rekama i morima. Uveli su nove materijale: zemlju, azbest, olovo, seno, travu, kamen, staklo, kožu, gumu, grafit, led, sneg, ptice, vosak, kataran, mreže, hemijske materije, da odnos sa realnošću postane slobodan i svež.

Pokreti za vizuelna istraživanja intenziviraju se i proširuju u mnogim zemljama. Njihovi protagonisti u SAD su, na primer: Michael Heizer, Dennis Oppenheim, Walter De Maria, Robert Morris, Richard Serra, Carl Andre, Bruce Nauman, u Italiji: Michelangelo Pistoletto, Gilberto Zorio, Emilio Prini, Giovanni Anselmo, Alighiero Boetti, Mario i Marisa Merz, Jannis Kounellis, Pier Paolo Calzolari, Claudio Cintoli, Pino Pascali, Gino De Dominicis, u Holandiji: Jan Dibbets, Marinus Boezem, Van Elk, u Velikoj Britaniji: Barry Flanagan, Richard Long, u Zapadnoj Nemačkoj: Reiner Ruthenbeck, Hans Hacke, Joseph Beuys, u ČSSR: Milan Knižák, Václav Cígler, Zorka Ságlová, Ladislav Novák, u Jugoslaviji: ljubljansko—kranjska grupa OHO (Marko Pogačnik, Tomaž i Andraž Šalamun, Milenko Matanović, David Nez),

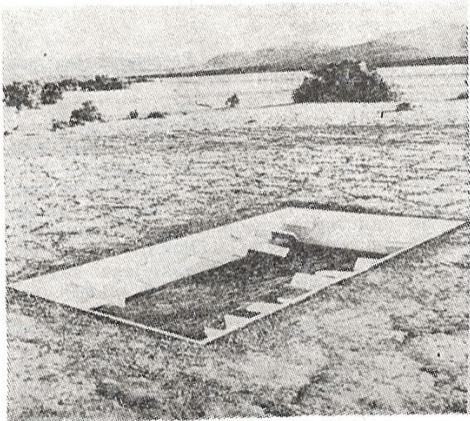
zagrebačka grupa „Penzioner Tihomir Simčić”: Slobodan Dimitrijević i Goran Trbuljak, zatim Boris Bučan, Dalibor Martinis, Dejan Jokanović, Janez Segolin, Sanja Iveković, Gorki Žuvela, Jagoda Kaloper, novosadska grupa KOD (Slobodan Tišma, Miroslav Mandić, Kiss Jovák Ferenc, Slavko Bogdanović, Mirko Radojičić i Janez Kocijančič), osnovana 7. III 1970.

MICHAEL HEIZER

Cilia, 2,75 m. x 1,52 m. Dry Lake, kraj Silver Citya, Nevada, 1968

WALTER DE MARIA

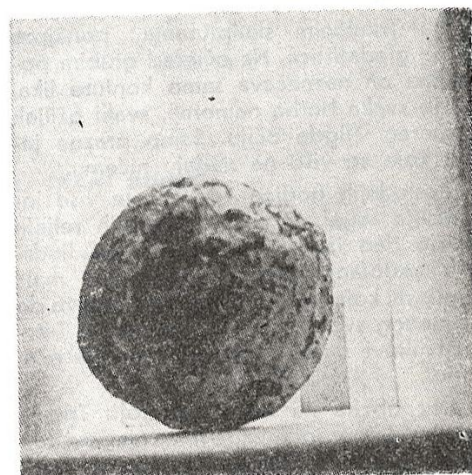
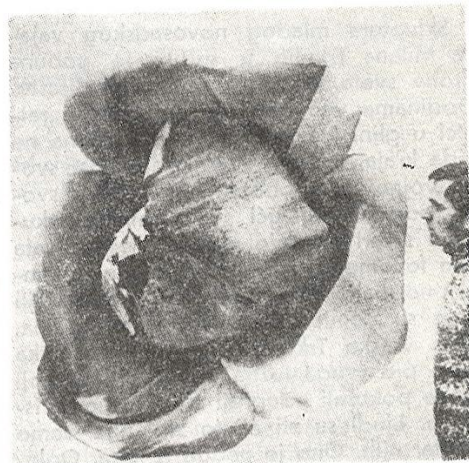
Crtež dug pola milje, pustinja Mojave, Kalifornija, 1968

RICHARD SERRA

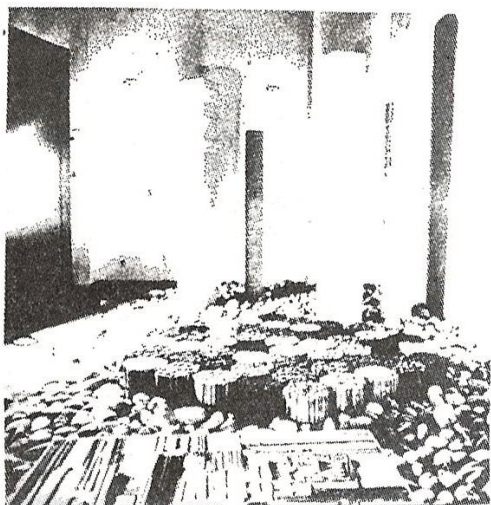
Opasači, guma i neon, Galerie Ileana Sonnabend, Paris, 1967

MICHELANGELO PISTOLETTO

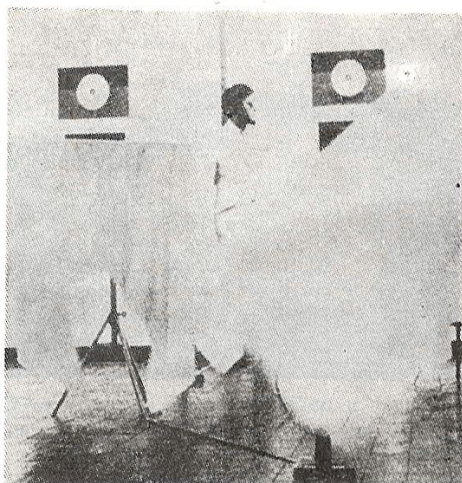
Uveličani predmeti, 1967

ALIGHIERO BOETTI

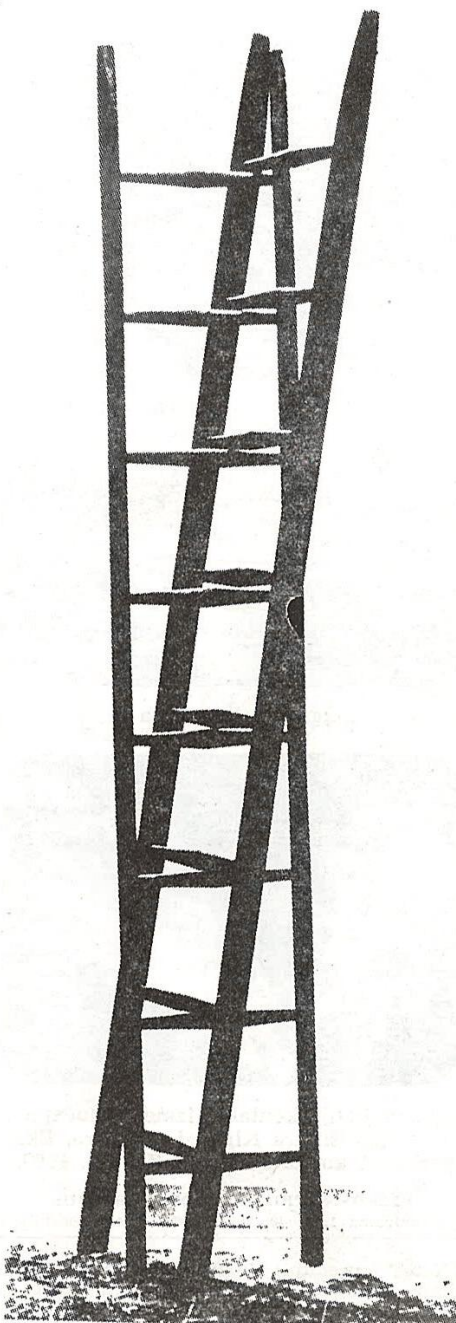
Ambijent, na izložbi u Galleria De Nieubourg, Milano, 1968

MARINUS BOEZEM

Stolovi na vetru, Leerdam, februar 1968

REINER RUTHENBECK

Duple lestve, drvo, visina 250 cm. 1967

JAN DIBBETS

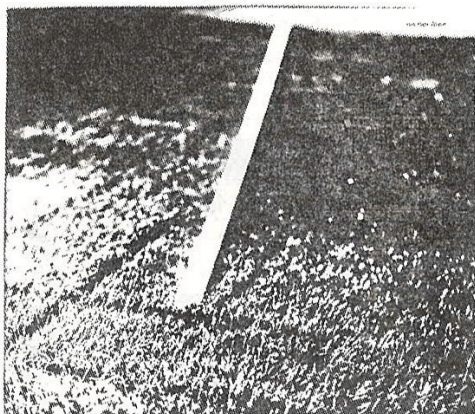
Tri kruga, 1967

HANS HAACKE

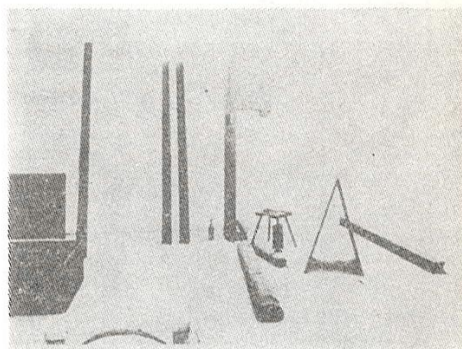
Nebeska linija, Central Park, New York, 23. jul — 24. oktobar 1967. Naduvani beli baloni i konopac dužine 300 m.

PIER PAOLO CALZOLARI

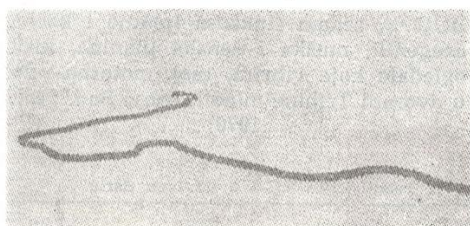
Rashlađena šipka u naizmeničnom vremenu, na veštačkoj travi, 1968

JOSEPH BEUYS

Environment, Documenta 4, Kassel, 1968

BARRY FLANAGAN

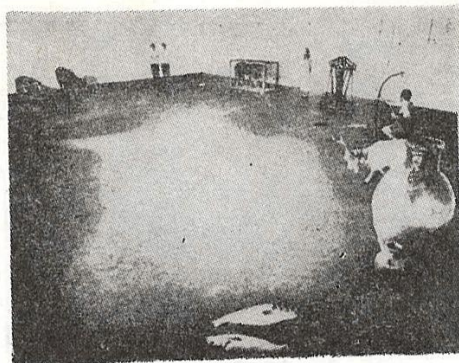

Konopac, Oblik od krpa, Bern, 1969

ZORKA SÁGLOVÁ

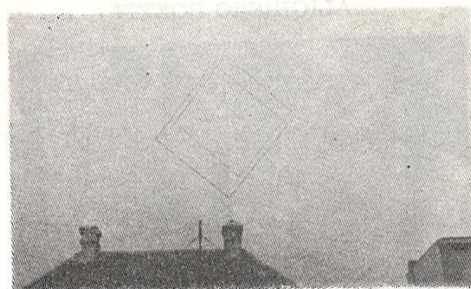

GINO DE DOMINICIS

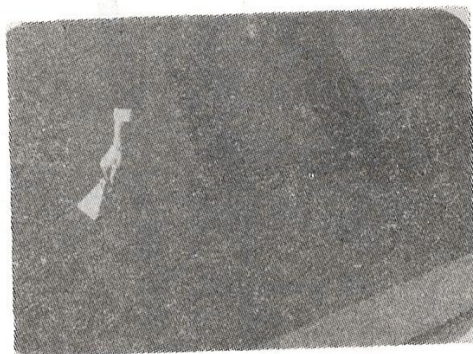
Zodijak; u polukrugu galerije izloženo je 12 živih zodijskih znakova: pravi blizanci, devojke plave kose, strelac, ribe itd. Galleria l'Attico, Roma, april, 1970

GRUPA KÔD

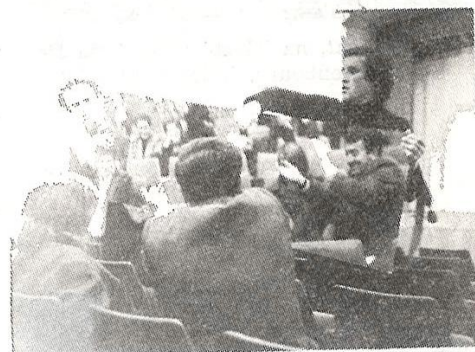

Metalni model kocke okačen na ribarski najlon konac 0,6 mm, dužine 50 m. između krova jedne zgrade i balkona zgrade nasuprot, u prostoru Katoličke porte, na visini od 9 m. (Novi Sad, 10. IV 1970)

SLOBODAN DIMITRIJEVIĆ
GORAN TRBULJAK

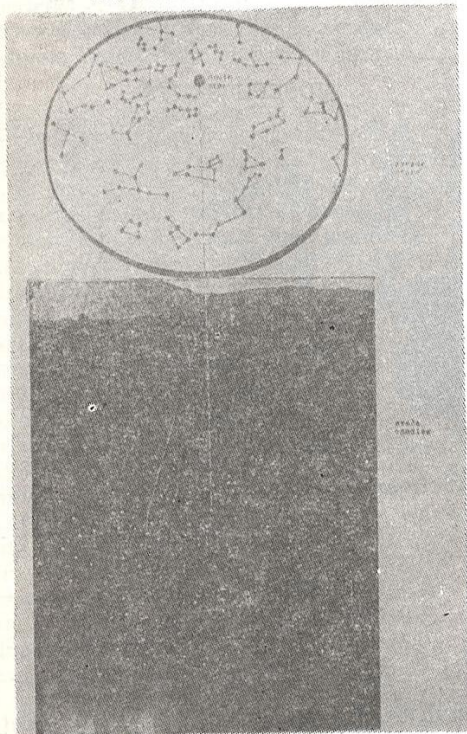

Iznošenje mleka u tetrapaku na jednu od prometnih ulica

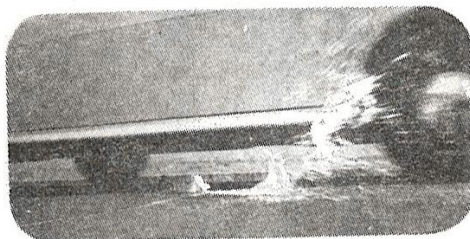

Učesnici akcije Bacanje lopti, 1969
Plivajuća plastika od lopti na površini
ribnjaka Borin, 1969

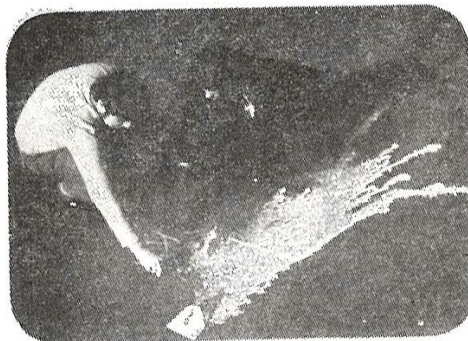
MILENKO MATANOVIĆ

Konstelacija sveća na polju odgovara konstelaciji zvezda na nebu 30. IV 1970

Gaženje tetrapaka

Uspostavljanje kontakta između slučajnog autora (Krešimira Klike) i aranžera, Eksperiment komunikacija 1, Zagreb, 1969.

ZGLOB, sedam fluksusa (platno i kocka, asugenili, muška i ženska planina, krik, ogledalo koje vibrira, esej, motorna pila) u dvorani Tribine mladih (Novi Sad, 24. V 1970)

LIKOVNI PRILOZI U OVOM BROJU:

— Skulpture Milana Trkulje — Karikature na stranicama 1, 7, 10, 20, 24, 27 Zlatko Bastašić — 2, 12 Fedor Kritovac — 3, 18 Ivan Sarić.

„POLJA” — ČASOPIS ZA KULTURU I UMETNOST / uređuju: Vujica Rešin Tucić, Mihailo Harpanj, Végel László i Pero Zubac (glavni i odgovorni urednik. / Tehnički urednik: Vladimir Nikolić. / Sekretar redakcije: Olivera Petrović-Sijački. / Izdaje: Tribina mladih, Novi Sad, Katolička porta 5, telefon 43-196. / Rukopise slati na adresu: Redakcija „Polja”, Novi Sad, poštanski fah 190. / Godišnja pretplata 15 novih dinara, za inostranstvo dvostruko. / Cena jednog primerka 1,50 novih dinara. / Žiro-račun 657-3-298 kod Novosadske banke u Novom Sadu. / Stampa „Forum”, Novi Sad, Vojvode Mišića 1. / Meter: Barna Sándor